

JEŽÍŠOVA JEDENÁCTKA

Kázání ze dne 11.4. 2021 – Kamil Vystavěl

Matouš 28,16-20: Jedenáct apoštolů se pak odebralo do Galileje, na horu, kterou jim Ježíš určil. Spatřili ho a klaněli se mu; ale někteří pochybovali. Ježíš přistoupil a řekl jim: "Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Duchu svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku."

Jedenáct

Původně jich bylo dvanáct. Ale jeden z dvanácti se ve víru událostí ztratil, jednoho to v Jeruzalémě tak říkajíc semlelo. Číslo jedenáct je odkazem k dramatu Velkého pátku, zrady jednoho a útěku všech ostatních. Zároveň však to číslo poukazuje na zajímavou skutečnost, že mezi učedníky byla stále síla, která spojuje. Vraceli se z Jeruzaléma do domovské krajiny sice bez mistra, ale pospolu. Dvanáctiválcový motor šlape dál, i když jeden z válců kiksne, tak pravil Jára Cimrman.¹ A tak jedenáct učedníků pospolu cestuje až na místo, které snad už dříve pro ně a pro Ježíše mělo nějaký obzvláštní význam.

Jiskra k víře

Jedenáct apoštolů se pak odebralo do Galileje, na horu, kterou jim Ježíš určil. Spatřili ho a klaněli se mu; ale někteří pochybovali. Ve vsí stručnosti se tu dozvídáme, že došlo na mimořádné setkání. Spatřili Ježíše. Správně by ho už vidět neměli, protože byl zmizel, byl ze světa vygumován. A přece ho potkali znovu, přece zakusili nově jeho působení, vliv, jeho přítomnost. A byl to společný a sdílený zážitek, nikoli snad ojedinelá zkušenost toho či onoho učedníka.

Přeskočila jiskra, co zapaluje víru. Tvořivá jiskřička. Světélko proti temnotám. Jestliže však se někdo domnívá, že to setkání bylo naprosto přesvědčivé a dokonale jednoznačné, pak je na omylu. Evangelista Matouš píše: „*Spatřili ho a poklonili se*“ a ihned dodává: „*ale někteří pochybovali.*“ Všech jedenáct to vidělo, všichni vzdali Kristu úctu, ale někteří zůstali váhaví, nebyli si jistí na sto procent. Přeskočila jiskra, která zapaluje srdce, ale právě toliko jiskra. Žádný velký mocný plamen, před kterým by nebylo úniku. Kristus přišel a rozdál přítomným jiskřičku naděje. A tato jiskra se podobně jako maličké hořčičné semínko časem uchyty, rozroste a zesílí.

Aneb se to dá chápat takto: Vzniká tu církev. A k církvi patří nejen ti, kdo mají ve věcech víry jasno, v církvi je místo také pro ty, kdo si nejsou tak úplně jisti a pevní. Věřit je a vždycky bylo nesnadné. Bylo to nesnadné i pro apoštoly. Ježíš je blízko jistým i nejistým, mluví k těm, kteří nepochybují, ale mluví též k těm, kteří mají pochybnosti. Všem přítomným Vzkříšený předává pověření k úkolu a slibné ujištění.

Veškerá moc

Přistoupil a řekl jim: "Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Mít veškerou moc k dispozici – to je silné tvrzení! Na tomto místě stojí za to vzpomenout jiný příběh. Když Ježíš začínal se svou misí, stanul na vysoké hoře, aby tam dostal jedinečnou nabídku získat moc nad všemi královstvími světa. Onen příběh bývá pojmenován „pokusení na poušti“ (viz Mt 4,1-11). A přestože tenkrát nabídku odmítl, nyní slyšíme, že moc nade vším skutečně přijal a má. Rozdíl je v tom, *od koho* tu moc získal a jakou cestou k ní došel.

Je mi dána – stojí tam napsáno. Jakoby se Ježíš zdráhal otevřeně povědět, z jakého zdroje svoji pravomoc nad celým světem získal. Anebo je to jasné a tak není třeba jmenovat. Zcela jistě však nejde o Ježíšův vlastní výkon. Ježíš nepatří k těm šikovným borcům, kteří se vypracovali a vydrápali do nejvyšších společenských pater, k moci. Kristus neříká: „já jsem si vydobyl,“ on

¹ Převzato z divadelní hry Z. Svěrák, L. Smoljak: *Afrika*.

říká: „bylo mi svěřeno.“ A přesně to samé platí o vzkříšení. Nebylo to tak, že by se on sám od sebe rozhodl, vzepjal a nějakým figlem vysmekl ze spárů smrti. Ježíš byl obdarován, byl ze smrti vysvobozen silou někoho jiného.

Stojí za zmínku zmínit důsledky této zvláštní cesty. Ježíš na začátku v poušti odmítl ďáblovu nabídku a později znovu a znovu odmítal obvyklé způsoby uplatňování moci, jako kdyby většina z nich měla v sobě něco ďábelského. Místo toho učil o službě, pravdě, odpouštění a sám tuto cestu prakticky prošlapával. Jakou cestou a jakými prostředky bude asi vládnout po svém zmrtvýchvstání? A zdalipak si Ježíšovy způsoby výkonu moci osvojí křesťané?

Jděte, získávejte, křtěte, učte

Dále slyšíme pokyn: *Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Duchu svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal.* Poměrně náročný pokyn a dosti rozsáhlé pole působnosti dostávají křesťané. Není náhodou, že milí učedníci mají vyjít do celého světa. Vždyť na celém světě nyní Kristus má za úkol bdít.

A jak se to asi dělá, to získávání nových stoupenců Ježíšova učení? Zahrnuje to prý nějaké cestování, nějaké předávání informací, nějaké obřady. Jak je psáno: *jděte, křtěte, učte.* No a zbytek je ponechán lidské kreativitě. Považujete se za tvořivé? Nebo takové vlastnosti mají spíše děti a s věkem tvořivosti ubývá? Máme kreativní úkol: šířit ony skvělé myšlenky našeho mistra. Máme nechat pronikat Krista a jeho moudrost jednak dovnitř do dalších pater našeho nitra, jednak ven do našeho okolí. Způsobů a cest je přemnoho, možná tolik, kolik je na světě lidí.

A k tomu ještě osvobozující dodatek: Kristus dává úkol, poslání, ale nekvantifikoval očekávané výsledky. Šíření evangelia není fabrika na výrobu křesťanů, neexistují žádné výrobní normy. Ježíš nic netlačí, nikomu nic nevnucuje. Jeho vláda nad světem se bez toho obejde a my se bez toho obejdeme taky. Názorně a jasně to vypravuje příběh v evangeliu podle Lukáše (9,51-56): Ježíš přišel do vesnice, kde ho místní obyvatelé nepřijali. Nic si z toho nedělal, nechal je být a šel někam jinam.

Otec – Syn -Duch svatý

Ještě bych se rád na okamžik zastavil u zvláštní šifry, „*jméno Otce i Syna i Duchu svatého.*“ Asi víte, že toto trojdílné „jméno“ se v dalších staletích stalo předmětem složitých, předlouhých a intelektuálně náročných pokusů o věrnou a vytríbenou prezentaci toho, kdo je to Bůh. Já osobně proti těm složitým debatám nic nemám. Přiznám se, že na studiích mne čtení o Boží Trojici dokonce náramně bavilo. Ale myslím si, že to nejdůležitější nijak zvlášť složitě není.

Když se řekne Otec, Syn a Duch svatý, je to něco jako zkratka, výcuc, těsnopisný záznam jednoho velkého dramatického děje, v němž hlavní role hrají: 1) Hospodin coby nebeský Otec, 2) Ježíš z Nazareta jakožto jeho Syn a 3) Duch svatý, neboli síla, která oba aktéry spojuje a která od té doby až podnes dělá důležité spojení nebe se zemí, síla, která přibližuje Boha k lidem a lidi k Bohu.

Já jsem s vámi

Konečně nechme zaznít závěrečné Ježíšovo slovo: *A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.* Ne toliko závazky, ne pouze úkoly, nýbrž i sliby přinesl Vzkříšený. Obdarovaný Pán sám druhé obdarovává. On nezůstal sám, když mu bylo nejhůř, a proto nikdy nenechá o samotě své bratry a sestry.

Jeden vykladač Ježíšovu poslední řeč k učedníkům shrnul do dvou vět: „teď je řada na vás“ a „nejste na to sami.“² A jeho slib dosud platí, protože tento věk ještě neskončil. Jeho slib platí, i když si někdy nejsme úplně jistí.

Hle, já jsem s vámi po všechny dny, praví Pán. A my k tomu smíme povědět: díky a amen.

2 Jiří Mrázek: *Evangelium podle Matouše.* Český ekumenický komentář k Novému zákonu, svazek 1. Praha 2011. str.496.